

Pensjonistforbundet

Til Helse og omsorgskomiteen

Tenner er en viktig del av kroppen!

Munnhelsen har betydning for mer enn å kunne tygge og smile – den er viktig for menneskets generelle helse og livskvalitet. Derfor bør tannbehandling komme inn under egenandelsordningen, slik at alle får muligheten til å ta vare på sin egen munnhelse.

Hvorfor er det viktig med god munnhelse?

God munnhelse er viktig for å;

- unngå å miste flere egne tenner
- opprettholde en tilfredsstillende tyggefunksjon
- unngå at sykdommer i munnen gir dårligere generell helse
- unngå smerter og ubehag
- opprettholde et sosialt akseptabelt utseende
- ha god livskvalitet/velvære - godt selvbilde
- kunne «leve hele livet»

Sykdommer andre steder i kroppen inngår i egenandelsordningen i Norge, uansett årsak. Dette gjelder dessverre ikke for sykdommer i munnhulen og tennene, med noen få unntak for spesielle sykdommer.

Det er mange gode grunner til at tannbehandling bør inngå i egenandelsordningen for helsetjenester.

- Munnhelsen har stor betydning for den generelle helsen, ernæringen og livskvaliteten.
- Munnen er innfallsporten til resten av kroppen. Dette kan gi alvorlig sykdommer i andre deler av kroppen. Ubehandlete tannkjøtt sykdommer kan forårsake betydelige smerter og sykdommer i kroppen – og kan føre til hjerte og karsykdommer.
- Smerter i munnen kan føre til aggresjon og underernæring. (eks. personer med demens)

Dagens eldre har egne tenner

Eldre er friskere enn før, vi lever lenger og de fleste av oss beholder egne tenner livet ut. Samtidig har eldre større risiko for skader og sykdommer i tenner og munnhule enn andre, blant annet på grunn av

- immunforsvaret svekkes, endret bakterieflora
- Nedsatt spyttsekresjon – Ved bruk av 6 eller flere legemidler fører til økt munntørrehet. Også enkelte legemidler fører til økt munntørrehet. Spyttet renser munnhulen og opprettholder bakteriefloraen
- Redusert motorikk i ansiktsregionen og tunge - dette fører til liten selvrensing av munnhulen
- Dårlig motorikk vanskeliggjør tannpuss

Et stort flertall av hjemmeboende «friske» eldre har i dag egne tenner. Men også flertallet av eldre på institusjon og i hjemmesykepleien har egne tenner. Våre medlemmer tilhører amalgamgenerasjonen – og amalgamfyllinger fører ofte til at tennene knekker lett og må erstattes med kroner. Det innebærer svært kostbare tannbehandlinger. Vi vet at regelmessige tannhelseundersøkelser er forebyggende og vil kunne redusere dyre tannbehandlinger. Vi vet også at mange eldre velger å ikke prioritere dette, nettopp fordi det koster for mye.

Forskning viser at det er store sosiale forskjeller når det gjelder munnhelsen hos befolkningen.

- Pensjonistforbundet mener at tannbehandling må inn under egenandelstaket for å gi muligheter for bedre tannhelse for alle og likeverdige helsetjenester. Det vil minske de sosiale forskjellene og gi økt livskvalitet og bedre helse generelt. Derfor er dette en av våre kampsaker.

Konklusjon

Pensjonistforbundet støtter Fagforbundets kampanje «Tannbehandling inn under egenandelstaket» Vi ønsker offentlige finansierte tannhelsetjenester for alle. Dette vil bidra til mer likeverdige helsetjenester uavhengig av alder og økonomi. Vi mener at tannbehandling inn under egenandelstaket vil bidra til mer likeverdige helsetjenester.

Med vennlig hilsen
Pensjonistforbundet

Jan Davidsen
Forbundsleder

Anne Hanshus
rådgiver helse